

Vlaamse Regering

Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen Hoevesite met Amerikaanse mitrailleurpost (W.O. I), te POPERINGE

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de historische, in casu ook de militair-historische waarde en de historische contextwaarde, de historische in casu ook de architectuur-historische waarde en de sociaal-culturele waarde:

- als monument

Hoevesite met boerenhuis, schuur met Amerikaanse mitrailleurpost (W.O. I), stalling, hopast, bakhuis en erfperceel met perceelsrandbegroeiing van knotbomen, gelegen te POPERINGE, Helleketelweg 15

bekend ten kadaster:

POPERINGE, 3e afdeling, sectie L, perceelnummer 621L

zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische, in casu ook militair-historische waarde en de historische contextwaarde waarde:

- De mitrailleurspost - opgenomen in het wagenhuis van de schuur - is in 1918 opgetrokken door Amerikaanse genietroepen, confer inscripties die op de militaire post zijn nagelaten. De betonnen mitrailleurspost is opgetrokken in de schuur van ca. 1857, waardoor de post goed gecamoufleerd was voor de vijand. Deze constructie getuigt van de evolutie van de oorlogsvoering tijdens de Eerste Wereldoorlog, waarbij het gebruik van beton voor militaire verdedigingswerken aan belang won.
- De mitrailleurspost is opgericht als onderdeel van de "West Poperinghe Line". Dit betreft één van de linies die de geallieerden tijdens de laatste oorlogsmaanden snel uitbouwden in hun hinterland. Pas nadat de geallieerden tijdens de Derde Slag bij Ieper (zomer en herfst 1917) pijnlijk ervaren hadden hoe dodelijk efficiënt de Duitse betonnen militaire posten konden zijn, gingen ook zij over tot de bouw van talrijke betonnen versterkingen. Na het Duitse Lente-Offensief (voorjaar 1918) werden heel wat linies in het geallieerde hinterland uitgebouwd, die versterkt werden met betonnen militaire posten. Op vandaag zijn er nauwelijks nog materiële getuigen van deze geallieerde linies bewaard.

Historische, in casu ook architectuur-historische waarde:

- De hoeve wordt gekenmerkt door een typische erfopstelling uit de tweede helft van de 19de eeuw: L-vormige opstelling met ten noorden het boerenhuis en ten oosten de dwarsschuur, achter het boerenhuis bakhuis. Het gegeven van de hoppehoeve is herkenbaar door de typische inplanting van de hopast, op enige afstand van hoeve omwille van brandgevaar.
- Het roodbakstenen huis van ca. 1877 wordt geritmeerd door de muuropeningen met bewaard houtwerk en rolluikkasten. Het bakhuis uit dezelfde periode achter het huis vormt een klein maar opvallend volume onder pannen zadeldak.
- Dwarsschuren met beplankte langsgevels - zoals deze schuur van ca. 1857 met beplankte achtergevel - zijn representatief voor de hoevebouw in de streek rond Poperinge, en ruimer voor een deel van Vlaanderen. Het betreft een verdwijnende en steeds zeldzamer typologie. De versterking van de erfzijde met ritmerende staldeuren en poort maakt deel uit van de bouwgeschiedenis. De interne structuur van de schuur is gaaf bewaard: de gebintes, de pui en de Sint-Andreaskruisen ter hoogte van de poortdoorrit, en de wanden in stijl- en regelwerk.
- De hoevesite vormt een historisch geheel met het erfperceel. De hoppe-ast is erg herkenbaar ingeplant op enige afstand van de overige gebouwen, aan de rand van het perceel (straatzijde). De perceelsrandbegroeiing met oude knotbomen is typisch voor het landschap en de landbouwuitbating in de Westhoek, en is representatief voor de traditionele landschappen in Vlaanderen. Dergelijke perceelsrandbegroeiing kwam vroeger veelvuldig voor in landelijk gebied, doch vormt nu een bedreigd gegeven.

Sociaal-culturele waarde:

- De mitrailleurspost is een materiële getuige van de "Grooten Oorlog" die de frontstreek jarenlang in zijn greep had en honderdduizenden mensenlevens verwoestte. De Eerste Wereldoorlog was een internationale gebeurtenis bij uitstek, met o.m. de Westhoek als strijdtoneel waar honderdduizenden mannen uit de hele wereld vochten. De herinnering aan de Eerste Wereldoorlog kent nog steeds een breed maatschappelijk en internationaal draagvlak.
- De hoeve vormt een relict van de leefwijze op het Vlaamse platteland in deze periode, een getuige van het wegdeemsterende traditionele landelijke leven met kleinschalige landbouwactiviteiten in een steeds sneller evoluerende maatschappij.

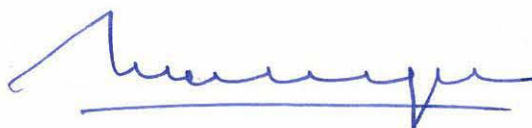
Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 en 10 juni 2011 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011).

Brussel,

29 JUNI 2012

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS